

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 95 0 В 017899 20 Рев 2
Бања Лука, 24.2.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари предлагача Н.К. из Т., кога заступају А.Г., адвокат из С. и П.И., адвокат из Т. и противника предлагача Републике Српске, коју заступа Правобранилаштво Републике Српске, ради утврђивања накнаде изгубљене користи, одлучујући о ревизији предлагача против рјешења Окружног суда у Требињу број 95 0 В 017899 19 Гж 6 од 17.6.2019. године, на сједници одржаној 24.2.2021. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеним рјешењем Основног суда у Требињу број 95 0 В 017899 17 В 4 од 4.12.2018. године, утврђен је износ од 3.823,80 КМ по основу накнаде за изгубљену корист коју би ранији власник експроприсаних некретнина остварио дотадашњим начином њиховог искориштавања, обрачунате за период од 15.3.2009. године, као дана предаје некретнина у посјед кориснику експропријације, до 6.6.2018. године, као дана сачињавања налаза вјештака пољопривредне струке и одређено да трошкове поступка, у износу од 10.767,10 КМ, сноси корисник експропријације.

Другостепеним рјешењем Окружног суда у Требињу број 95 0 В 017899 19 Гж 6 од 17.6.2019. године, жалба предлагача је одбијена и првостепено рјешење потврђено и досуђена је законска затезна камата, од 4.12.2018. године до исплате.

Предлагач ревизијом побија другостепено рјешење због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијано рјешење преиначи тако, да се његова жалба усвоји и првостепено рјешење преиначи и предлагачу досуди накнада у износу од 238.691,00 КМ, са законском затезном каматом од 4.12.2018. године до исплате и да му се накнаде трошкови поступка.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

У овом поступку предлагач тражи накнаду изгубљене користи због некористења земљишта експроприсаног правоснажним рјешењем Републичке управе ..., број ... од

6.7.2010. године (ради се о пет парцела означених у диспозитиву предње наведеног рјешења о експропријацији и једној парцели означеној у допунском рјешењу истог органа број ... од 1.8.2013. године означеној у диспозитиву тог рјешења), укупне површине од 8473 м².

Према одредби члана 62. Закона о експропријацији („Службени гласник Републике Српске“, број 112/06 до 79/15, даље: ЗЕ), ранији власник има право на накнаду изгубљене користи коју би остварио дотадашњим искориштавањем експроприсаних непокретности за вријеме од дана предаје те непокретности у посјед кориснику експропријације до дана пријема у посјед непокретности дате у замјену или до истека рокова одређених за исплату, односно депоновање новчане накнаде.

Под изгубљеном користи коју би ранији власник остварио дотадашњим начином искориштавања експроприсане непокретности (до дана када му је престао посјед), подразумијева се фактичка корист коју је власник имао од непокретности, а не корист коју је предметно земљиште, с обзиром на његове производне могућности, могло дати да је кориштено на одређени начин. Како је предлагач експроприсано земљиште користио за испашу и за прогон крупне и ситне стоке до других некретнина, што је сам потврдио у наводима жалбе – слиједом чега се те чињенице имају узети неспорним, како је правилно судио и другостепени суд, онда је, и по налажењу овога суда, од одлучног значаја за одлуку у овоме спору чињеница, какву је корист предлагач имао дотадашњим – таквим начином искориштавања (за испашу) и износ изгубљене користи који је могао остварити од тренутка предаје у посјед тих некретнина кориснику експропријације (од 15.3.2009. године), па до истека рока одређеног за исплату. Тај рок у конкретном случају није утврђен првостепеним рјешењем, које је одржано на снази другостепеним рјешењем од 28.5.2015. године, а затим и ревизионом одлуком овога суда број 95 0 В 017899 15 Рев од 14.7.2016. године, нити су се нижестепени судови током поступка бавили тиме, је ли и ако јесте – када исплаћена досуђена накнада за експроприсане некретнине (у укупном износу од 76.257,00 КМ).

Истина, у списе предмета је уложен приједлог тражиоца извршења (овдје предлагач), за извршење наведеног правоснажног рјешења у том дијелу, од 29.9.2017. године, али нема података о исплати па је остало нејасно да ли је исплата извршена прије 6.6.2018. године – до када је у овом спору обрачуната накнада изгубљене користи, чиме се нижестепени судови такође нису бавили, а с обзиром да је ревизију против побијаног рјешења изјавио предлагач, тим питањем се није могао бавити ни овај ревизиони суд.

С обзиром на наведено, правилно су нижестепени судови судили када су, прихватајући налаз вјештака пољопривредне струке В.Г., предлагачу досудили накнаду изгубљене користи у наведеном износу од 3.823,80 КМ. При том је вјештак нашла, да је предметно земљиште „слабијег производног потенцијала, плодности; да је неподесно за обраду (чији положај је приказан на сликама уложеним уз налаз), јер је „веома стрмо“, великог нагиба терена и стјеновито; да су предметни пашњаци са травним покривачем, да се ријетко косе (а и кад се косе, да је принос мали), често са доста неквалитетних, па и отровних трава; да је крајњи комерцијални производ – травна вегетација (свјежа трава, сијено и силаже), па је обрачунала добит са пашњака за период од 15.3.2009. године (као дана преузимања у посјед наведених некретнина од стране корисника експропријације), до 6.6.2018. године (као дана израде налаза), у износу од 3.828,80 КМ. Полазећи од потребне површине обрадивог земљишта (о каквом се земљишту овдје не ради), за прехрану једног условног грла крупне стоке - краве и потребне обрадиве површине -

ливаде за 14 условних грла оваца вјештак је навела, да наведени (и други показатељи, о чему се детаљно изјаснила у налазу), недвосмислено указују да се у конкретном случају ради о биљној, а не о сточној производњи.

Обрачун измакле користи овај вјештак је, по оцјени овога суда, извршила управо према упутама из ревизионог – укидног рјешења од 14.7.2016. године, па се наводи ревизије у овом правцу, указују неоснованим. Када се има у виду све напријед наведено, као и налаз вјештака пољопривредне струке Ј.М., у погледу обрачуна измакле користи због некориштења предметних пашњака (сијена), у износу од 2.359,90 КМ, који је извршен за краћи период - са даном 14.12.2016. године и који очигледно не одступа од обрачуна извршеног од стране вјештака В.Г., приговори предлагача на налаз овог вјештака, овдје не могу исходити другачију одлуку. Из истих разлога, ни остали наводи предлагача којим се приговара личности предње наведеног вјештака и који се (осим хронолошког приказа читавог поступка, од експропријације до доношења побијаног рјешења), углавном исцрпљују у неоснованим наводима да се изгубљена корист састоји у губитку сточног фонда, нису основани.

Наиме, сагласно одредби члана 40. став 2. и став 3. Закона о измјенама и допунама Закона о пољопривреди („Службени гласник Републике Српске“, број 86/07), упис у регистар и вођење регистра пољопривредних газдинстава обавља Агенција за ..., која доставља Министарству и локалним заједницама којим регистрована газдинства припадају - податке о пољопривредним газдинствима уписаним у регистар.

Према одредби члана 4. Уредбе о упису у регистар пољопривредних газдинстава („Службени гласник Републике Српске“, број 11/07, даље: Уредба), пољопривредно газдинство уписује се у Регистар путем носиоца пољопривредног газдинства, односно путем овлашћених лица за остала пољопривредна газдинства (правна лица и предузетнике). Носилац породичног пољопривредног газдинства је физичко лице – пољопривредник, које је власник, односно закупац пољопривредног земљишта или коме је земљиште уступљено на кориштење, које се бави пољопривредном производњом и као такво се уписује у Регистар (члан 5. Уредбе). На основу поднесеног захтјева, општински односно градски орган управе надлежан за послове пољопривреде врши упис података у Регистар и доноси рјешење о упису у Регистар (члан 12. став 1. Уредбе), а у смислу одредбе члана 14. став 1. исте Уредбе, носиоцу породичног газдинства, издаје се и легитимација пољопривредног газдинства, којом доказује статус регистрованог пољопривредног газдинства.

Из утврђења нижестепених судова произлази да је Канцеларија за ..., , Цертификат о регистрацији имања од 12.1.2005. године издала на име Д.К., сина тужитеља, на чије име гласи и захтјев од 18.3.2005. године за пријављивање животиња и захтјев за издавање пасоша који је поднесен овлашћеној Ветеринарској организацији, као и захтјев Министарству од 15.4.2008. године - за упис у регистар пољопривредних газдинстава, те да је увјерењем Агенције ..., број ... од 30.7.2014. године потврђено - да је Д.К., као носилац породичног газдинства, од 15.5.2008. године уписан у Регистар пољопривредних газдинстава код ПЈ Т.

Слиједом наведеног, за измаклу корист по основу „сточарске производње“, предлагач није стварно легитимисан, јер он није носилац породичног газдинства. На овакав закључак упућује и чињеница, да сагласно одредби члана 4. Уредбе носилац пољопривредног газдинства не мора бити и власник земљишта (може бити закупац или

лице коме се земљиште уступи), а носилац је оно лице које је - као такво регистровано у одговарајући регистар.

Ни чињеница да тужитељ, његова супруга и њихов син – који је носилац предметног пољопривредног газдинства, према Кућној листи од 1.9.2014. године (дакле, након извршене експропријације), издатој од стране Одјељења ..., живе у заједничком домаћинству, није од значаја за законитост и правилност побијаног рјешења, јер се својство носиоца породичног газдинства доказује сасвим другом исправом, о чему је напријед било говора.

С обзиром на садржај образложења овог рјешења, остали наводи ревизије нису од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Из наведених разлога а на основу одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13), ревизија предлагача је одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић